

עפ"ת 10086/11/21 - מוחמד גאווי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 10086-11-21 גאווי נ' מדינת ישראל
עפ"ת 10054-11-21 גאווי נ' מדינת ישראל
לפני:
המערער:
מכבוד השופט אינאס סלאמה
מוחמד גאווי
ע"י ב"כ עו"ד מוחמד גנאים

נגד
המשיבה:
פסק דין
מדינת ישראל

1. לפני שני ערעורים שהדיון בהם אוחד, על שתי החלטות שניתנו על ידי בית משפט השלום לתעבורה בחדרה, האחת בתיק המ"ש 2280-09-21 (כב' השופט א' אחטר, מיום 4.10.2021) והאחרת בתיק המ"ש 2281-09-21 (כב' השופטת ע' פלד, מיום 3.10.2021). במסגרת כל אחת מההחלטות הנ"ל, דחה בית משפט קמא את בקשתו של המערער להארכת מועד להישפט בגין שתי הודעות תשלום קנס (להלן גם: "הדו"ח" או "הדו"חות", בהתאמה) שנרשמו לחובת המערער בגין שתי עבירות מהירות שנקלטו במצלמת מהירות; הראשונה ביום 1.1.2021 (להלן: "הדו"ח הראשון") והשנייה ביום 31.1.2021 (להלן: "הדו"ח השני").

2. בבקשה שהגיש המערער לבית המשפט קמא, בגין כל אחד מהדו"חות, התבקש בית המשפט להאריך את המועד להישפט, לאחר שאצל המערער התקבלה הודעה מאת המרכז לגביית קנסות בדבר חובות אשר "רובצים" על שמו. נטען, כי החוב נובע מאי תשלום הדו"חות הנ"ל וכי המערער פנה בבקשה מקוונת למפנ"א וביקש לקבל לידיו העתק מהדו"ח ומאישור המסירה. בגין שני הדו"חות התקבלו אישורי מסירה מהם עולה כי דבר הדואר הוחזר מהסיבה "לא נדרש".

המערער טען בפני בית המשפט קמא, בין היתר, כי אין באישורי המסירה "כדי להוות ראיה מספקת לשם החלטה של חזקת המסירה הקבועה בתקנה 44 לתקנות". זאת מאחר וחסרים בהם פרטים מהותיים שבהעדרם אין לבסס את החזקה. הכוונה, בין היתר, לשמו של עובד רשות הדואר, תאריך אישור המסירה, העדר אינדיקציה לעניין מי ביצע את הסימון "לא נדרש", העדר כל פירוט כיצד פעל עובד הדואר באותו מועד (שאינו ידוע) והעדר פירוט כיצד ובאיזה אופן הושארה הודעה לנמען.

3. בהחלטות שנתנו המותבים הנכבדים בבית המשפט קמא, נדחתה בקשתו של המערער בכל אחד מהתיקים. אשר לדו"ח הראשון, קבע בית המשפט קמא כי כפי שעולה מאישור המסירה, "הודעת תשלום הקנס נשלחה בדואר רשום לכתובת המבקש (לרבות מספר תיבת דואר) וחזרה בציון "לא נדרש", ולפיכך חלה חזקת המסירה", ואין די בטענת המערער בעלמא כי לא קיבל את הדו"ח כדי להוכיח כי לא דרש את ההודעה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעות מלקבלה. משכך, קבע בית המשפט קמא כי המערער לא עמד בנטל הנדרש. נקבע, "כי גם אם אישור המסירה חסר בפרטים,

נפסק, כי אין בעניין זה כשלעצמו כדי לסתור את חזקת המסירה", שעה שחוסרים אלה לא מפריכים כשלעצמם את החזקה. בית משפט גם המשיך וקבע, כי לא עולה חשש לעיוות דין מש"אין די בהכחשת העבירה כדי להקים חשש" כאמור.

אשר לדו"ח השני, קבע בית המשפט קמא, כי המערער "טוען שלא קיבל את הזימון אך אינו מגבה את הטענה בשום מסמך, ראייה או בירור שערך עם הדואר, כך שכל טענותיו נטענו בעלמא. בהעדר בירור עם הדואר אודות ניסיון המסירה, לא הוכיח המערער "שהשיהוי נגרם מסיבה שאינה תלויה בו". עוד קבע בית המשפט קמא, כי המערער לא פירט כל טענת הגנה, "אפילו לא כפירה כללית", כך שאין חשש לעיוות דין.

4. המערער מאן להשלים עם החלטות בית המשפט קמא. בהודעות הערעור חזר על טענותיו כפי שנטענו לפני בית המשפט קמא והוסיף, כי בית המשפט קמא שגה עת קבע כי המערער לא גיבה את טענתו בדבר אי קבלת הדו"ח בשום מסמך, ראייה או בירור. לפי המערער, אין מוטלת עליו החובה להציג מסמך או ראייה כאמור, "שכן טענתו הינה טענה המבוססת על אישור המסירה הפגום שהועבר לידי המערער על ידי המשיבה" (סעיף 8 של הודעת הערעור בשני התיקים). המערער הוסיף כי חזקת המסירה יכולה להיות קיימת ושרירה רק במקרים בהם אישור המסירה אינו פגום.

בדיון לפניי חזר ב"כ המערער על נימוקי הערעור והוסיף, כי למעשה עסקין בהרשעה אשר מתבססת על אישור המסירה בשל חלוף הזמן, והשאלה היא "מתי מתחילים לספור את אותם 90 הימים" שבסיומם ייחשב הנהג כמי שהורשע בדיון. גם חזקת המסירה עצמה מדברת על 15 ימים, אלא שבאישור המסירה אין כל תאריך המעיד על חלוף אותה תקופה. ב"כ המערער אף ציין כי אחד מאישורי המסירה אינו חתום כלל. לדידו, קיימת חשיבות רבה לתקינותו של אישור המסירה, תוך שהפנה למספר פסקי דין שנזכרו בהודעת הערעור ואשר מדגישים עניין זה. עוד טען ב"כ המלומד של המערער, כי אישור מסירה פגום יש בו כדי להזין את העילה לעיוות דין. כלשונו, "עיוות דין זה לא רק להביא את הנהג בפועל ולומר יש עיוות דין, אלא גם באישור המסירה יש גם להוכיח את עיוות הדין".

5. ב"כ המשיבה התנגד לערעור וציין, כי הנטל לסתור את החזקה מונח על כתפי המערער ובנטל זה הוא לא עמד. המערער יכול היה לפנות למחלקת שירות לקוחות בדואר ישראל או לבצע בדיקה של מספר שניות באתר המרשתת של דואר ישראל ו"לברר בקלות ולטעון טענות אך זה שנפל פגם, לא בהכרח מביא לביטול הארכת המועד אלא צריך לומר איך הפגם מנע ממנו להראות שלא קיבל את ההודעה". לעניין העיוות דין, המערער "אפילו לא כפר בדו"ח", כך שאין לדעת מה הטענות לגופו של עניין.

6. לאחר שנתתי דעתי להודעת הערעור על נספחיה בשני התיקים ולטענות הצדדים לפניי, נחה דעתי כי דין שני הערעורים להידחות.

7. תקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974 (להלן: "**התקנות**"), קובעת כי בעבירות תעבורה עליהן חל סעיף 239א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**") ובעבירות קנס, רואים את ההודעה על ביצוע העברה או ההודעה לתשלום קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו 15 ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, "זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב המנעותו מלקבלן". הנה כי כן, המועד הקובע לענין תחולת החזקה הינו מועד משלוח ההודעה לנהג. בכגון דא, אין נפקא מינה מהו המועד של אישור המסירה בו ציין פקיד הדואר כי הנמען לא דרש את ההודעה.

8. כפי שעולה מהמסמכים שהונחו לפני בית המשפט קמא ואשר צורפו להודעות הערעור, ההודעה בנוגע לדו"ח הראשון נשלחה למערער לפי כתובתו בתאריך 26.1.2021 בדואר רשום האוחז את המספר הסידורי שמופיע במסמכים. הדו"ח נשלח לכתובתו של המערער (תיבת דואר 2374) בכפר קרע. המערער אינו מכחיש כי זוהי כתובתו הרשומה. אשר לדו"ח השני, הרי שמהמסמכים המונחים לפניו ושהונחו לפני בית המשפט קמא עולה, כי ההודעה לתשלום קנס נשלחה למערער בתאריך 10.2.2021 בדואר רשום על פי המספר הסידורי שמופיע במסמכים האלה. גם הודעה זו נשלחה לכתובתו הרשומה של המערער. משלוח ההודעות יוצר בהתאם לתקנה 44 לתקנות, חזקה בדבר מסירתם למערער. חזקה זו מעבירה את הנטל לכתפיו להוכיח כי ההודעות לא התקבלו על ידו מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעות מלקבלן.

9. על מנת לסתור את החזקה, אין די לטעון לקיומם של פגמים או חוסרים "באישור המסירה"- הוא המסמך אליו מכוון המערער, אשר בו צוין כי הדואר לא נדרש. על המערער הנטל להראות באמצעות ראיות, מסמכים או בעקבות ברור שעשה, כי אי קבלת הדואר אינה נובעת מכך שהוא נמנע מלקבלו. ודוק- בגין שני הדוחות קיבל המערער מכתב ממפנ"א- המרכז הארצי לפניות נהגים, אשר הפנה אותו לברר במדור תלונות הציבור של דואר ישראל ולהעביר למשטרה את תוצאות הבירור מיד עם קבלתו, זאת אם הוא טוען כי ההודעה לא הגיעה אליו מסיבות שאינן תלויות בו. אין חולק כי המערער לא נקף אצבע ולא פנה לברר בדואר ישראל את הנסיבות של אי מסירת הדוחות לטענתו. הימנעותו על המערער לקיים בירור ראשוני, יש בה כדי לפעול לחובתו ולחובת גירסתו כי הדוחות לא נמסרו לידי. הטענה כי אישור המסירה חסר פרטים, אין בה כדי לכפר על המחדל של המערער ומשמעויותיו.

10. לא זו אף זו, כפי שניתן לראות מעין באישור המסירה, מדובר במסמך האחרון בשרשרת, אותו ממלא פקיד הדואר על מנת שהדוחות יחזרו למשטרה בעקבות אי מסירתם ליעדם. אף אם נכון לצפות כי מסמך כאמור ימולא כדבעי, הרי גם אם היו מופיעים במסמך כל הפרטים החסרים להם טוען המערער, כגון שמו של פקיד הדואר ותאריך החתימה, לא היה בכך כדי לספק מענה לתהליך ולניסיונות של הדואר למסור את הדוחות לידי המערער. גם אז, היה על המערער להוכיח ולו ברמת הוכחה ראשונית, כי נפל פגם בשרשרת המסירה. אינדיקציה כאמור ניתן לספק במסגרת הברור בדואר שיכל לתמוך בטענתו כי לא קיבל את ההודעות וכי אי קבלת הדו"חות אינה תוצאה של הימנעותו.

11. כאן אציין, כי אחת הטענות בדיון לפניי הייתה כי בשל החסר בפרטים לא ניתן לדעת מתי מתחילים לספור את אותם 90 הימים אשר לאחריהם נכנסת לפועל החזקה לפיה רואים את הנהג כאילו הורשע בבית המשפט וגזר עליו הקנס הנקוב בהודעת התשלום (סעיף 229 (ח)(2) לחסד"פ).

בעניין הזה אני שב ומפנה אל תקנה 44א לתקנות לפיה בחלוף 15 ימים רואים את דבר הדואר כאילו נמסר ליעדו. אי לכך ובהעדר אינדיקציה לתאריך אחר (של המסירה בפועל למשל), יש לספור את התקופה של 90 הימים בחלוף 15 יום מתאריך המשלוח. כך, שבכל הנוגע לדו"ח הראשון למשל, תקופה זו אמורה היתה להסתיים בתאריך 10.5.2021 ובאשר לדו"ח השני, התקופה אמורה היתה להסתיים בתאריך 26.5.2021. (הלכה למעשה, כפי שניתן לראות, בפועל נקבע מועד מאוחר יותר לתשלום על מנת לאפשר את מסירת דבר הדואר, כך שתשלום הדו"ח הראשון למשל, נקבע ליום 2.6.2021).

12. ברע"פ 6942/20 ג'ראיסי נ' מדינת ישראל (3.11.2020) קובע כב' השופט אלרון, כי "אף כאשר חסרים פרטים מסוימים על גבי אישור המסירה, על הטוען שלא קיבל את ההודעה להסביר כיצד התיעוד החסר פגם ביכולתו להוכיח זאת - ולא להסתפק בטענה כללית שלפיה לא קיבל את ההודעה, כנטען על ידי המבקש במקרה דנן (רע"פ 5356/20 טחאן נ' מדינת ישראל (12.8.20))".

המערער דנן אינו יכול לטעון כי התיעוד החסר, שכאמור נוגע למסמך האחרון בשרשרת המסירה שנשלח בחזרה עם החומר (הדו"ח) למשטרת ישראל, פגם ביכולתו להוכיח אי קבלת הדו"חות אינה תוצאה של הימנעותו מכך, שעה שלא ביצע את המינימום האפשרי מבחינתו והוא בירור נסיבות המסירה/אי המסירה של כל אחד מהדו"חות. בנסיבות אלה, לא עלה בידי המערער לסתור את חזקת המסירה ובצדק קבע בית המשפט קמא את אשר קבע בכל אחד מהתיקים דלמטה.

13. גם באשר לקביעה בדבר היעדר חשש לעיוות דין אין להתערב, שכן המערער אף לא העלה כל טענת הגנה ממשית לגופו של עניין, וטענתו בדבר סיכויי הגנה גבוהים, הינה טענה בעלמא שאין לה על מה לסמוך.

בעניין זה ראוי לשוב ולהזכיר, כי אין די לעניין קיומו של חשש לעיוות דין, כי מי שעותר להארכת המועד להישפט, יכחיש את העבירה המיוחסת לו. על מי שטוען לקיומו של חשש כאמור להציג טעמים הנתמכים בראיות ממשיות ואשר טומנים בחובם פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה (ראו והשוו לגבי החשש לעיוות דין לעניין בקשה לביטול פסק דין שניתן בהעדר; רע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' סאלם (25.3.2018)). לא שוכנעתי כי המערער דנן הניח בסיס כלשהו לטענה בדבר חשש לעיוות דין מפני אף אחד משני הדו"חות. טענתו כי אישור מסירה פגום יש בו כדי להזין את העילה של עיוות דין, דינה להידחות נוכח כל אשר פורט לעיל.

14. השורה התחתונה מכל האמור היא, שדין שני הערעורים להידחות.

מזכירות בית המשפט תשלח פסק דין זה לצדדים.

ניתן היום, כ"ה כסלו תשפ"ב, 29 נובמבר 2021, בהעדר
הצדדים.